

Nr 35.

Ankom till Riksdagens kansli den 10 mars 1911 kl. 4 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af ett till förra fältväbelsbostället Bjärshult nr 1 i Kalmar län hörande område.

(1:a Afd.)

I en till Riksdagen den 3 februari 1911 aflåten, till jordbruksutskottets förberedande handläggning hänvisad proposition, nr 52, har Kungl. Maj:t under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för samma dag föreslagit Riksdagen medgifva, att ett till förra fältväbelsbostället 1 mantal Bjärshult nr 1 i Högsby socken af Kalmar län hörande, i statsrådsprotokollet närmare angifvet område af sammanlagdt 54 hektar 9,8 ar må jämte boställets andel i en samfällighet egendomen fränskiljas och försäljas å offentlig auktion till den högsthjudande på de i kungl. brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1912.

Departementschefen har till förberörda statsrådsprotokoll i detta ärende anført följande:

»Å förra fältväbelsbostället 1 mantal Bjärshult nr 1 i Högsby socken af Kalmar län, hvilken egendom för statsverkets räkning utarrenderats genom domänstyrelsens kontrakt den 3 maj 1889 på tjugu års tid till den 14 mars 1910 mot ett årligt arrende under de fem första arrendeåren af 600 kronor och under de återstående arrendeåren af 680 kronor, har under år 1907 hållits uppskattningsförrättning för egendomens förnyade utarrendering. I underdånig skrifvelse den 4 januari 1910 har domänstyrelsen underställt Eders Kungl. Maj:ts nådiga pröfning frågan om egendomens disposition efter arrendeperiodens utgång och har domänstyrelsen därvid jämväl meddelat, att styrelsen utarrenderat berörda egendom för tiden 14 mars 1910—14 mars 1911 för ett arrendebelopp af 680 kronor. Genom nådigt beslut den 18 juni 1910

har domänstyrelsen erhållit befallning att ombesörja egendomens skötsel och vård under ytterligare ett år eller intill den 14 mars 1912.

Med berörda skrifvelse har domänstyrelsen öfverlämnat instrumentet öfver nyssnämnda uppskattningsförrättning jämte öfriga till ärendet hörande handlingar och kartor, däribland en öfver egendomens skogs- och hagmark upprättad år 1876 af Carl Forssell, en öfver åker och äng till egendomen upprättad år 1887 af Oskar Götherström samt kompletterad af densamme år 1906 äfvensom en öfver en del af egendomens ägor upprättad år 1909 af Ture Westergren.

Ifrågavarande egendom, som är belägen 12 kilometer från Ruda järnvägsstation, innehåller en sammanlagd areal af 438 hektar 5,8 ar, däraf inägor 86 hektar 73,7 ar, produktiv skogsmark 287 hektar 22,8 ar samt impediment 64 hektar 9,3 ar. Skogsmarken är undantagen från arrendet.

Vid ofvannämnda uppskattningsförrättning antecknades, att egendomen utom denna areal har med Bjärshults by gemensam sågplan och grustag, att åkerjorden består dels af stenig sandjord af medelgod beskaffenhet och dels af stenig sandblandad mosse, att ängsmarken, som består af madängar, lämnar hufvudsakligen dåligt starrhö, samt att åbyggnaderna af uppskattningsmännen ansetts tillräckliga för gårdens behof och att nybyggnad ej bör komma i fråga under den närmaste tiden.

Vid uppskattningsförrättningen ansåg vederbörande jägmästare, att ifrågavarande egendom med fästadt afseende dels på jordbrukets obetydlighet, dels på den jämförelsevis ansenliga utmarken, hvilken vore af utmärkt beskaffenhet, synnerligen väl lämpade sig att i sin helhet till kronopark afsättas, hvarjämte jägmästaren framhöll, att egendomen vore belägen cirka 2 kilometer från den undantagna utmarken till kronoegendomen Mjöhult, hvilken utmark omfattade en areal af omkring 385 hektar.

Uppskattningsmännen, som åsatte egendomen ett arrendevärde af 610 kronor, däraf 50 kronor beräknats för betet åt vinterfödda kreatur, framhöll, att, då totalarealen vore ganska stor och större delen af egendomen bevuxen med värdefull skog, uppskattningsmännen i likhet med jägmästaren funne lämpligt, att egendomen i sin helhet utlades till kronopark.

Domänstyrelsen, som visserligen ansåg skäl att bilda kronopark af boställets utmark, har emellertid funnit önskligt att försälja egendomens egentliga inägor, hvilka ligga i ett sammanhang och enligt domänstyrelsens åsikt vore för ringa till arealen för att bibehållas såsom jordbruksegendom men däremot lämpade sig till bildande af ett eget hem; och har styrelsen därför låtit under år 1909 salu- och arrendevärdera dessa inägor.

De ägor, hvilka sålunda enligt domänstyrelsens uppfattning borde

säljas, motsvaras af det område, som upptagits å ofvannämnda af Westergren år 1909 upprättade karta, och innehålla en areal af 54 hektar 9,8 ar, däraf 16 hektar 32,2 ar åker, 5 hektar 48,5 ar äng, 30 hektar 76,8 ar afrösningsjord och 1 hektar 52,3 ar impediment. Den del af egendomen, som skulle afsättas till kronopark innehåller sålunda 383 hektar 96 ar, däraf 256 hektar 46 ar skogsmark, 62 hektar 57 ar impediment samt 64 hektar 93 ar inägor.

Vid den år 1909 verkställda värderingen hafva uppskattningsmännen förklarat sig biträda domänstyrelsens ifrågavarande förslag såsom varande det lämpligaste vid en eventuell försäljning, enär köparna tillförsäkrades, i förhållande till egendomens storlek i öfrigt, tillräcklig utmark med nödigt virkesförråd. Uppskattningsmännen, som ansett, att egendomens andel i ofvauberörda sågplan och grustag borde åtfölja försäljningen, hafva åsatt det till försäljning afsatta området ett saluvärde af 14,858 kronor 8 öre, däraf 4,962 kronor för växande skog, samt ett arrendevärde af 320 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande har förklarat sig icke hafva något att erinra emot uppskattningsmännens sålunda framställda förslag.

Domänstyrelsen har nu hemställt, att berörda å Westergrens karta upptagna område måtte å offentlig auktion försäljas samt att egendomen i öfrigt måtte efter arrendetidens slut förvaltas såsom kronopark.»

Vidare förklarade sig departementschefen framdeles ämna göra framställning rörande förvaltandet såsom kronopark af en del utaf ifrågavarande egendom.

Mot förevarande framställning har utskottet icke något att erinra och hemställer alltså,

att Riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition.

Stockholm den 10 mars 1911.

På jordbruksutskottets vägnar:

THEODOR ODELBERG.

Det skulle här antecknas, att herr *E. A. Lindblad* icke deltagit i ärendets behandling inom utskottet.